

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ВУЗАХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В доповіді винесена на огляд проблема існування занять фізичного виховання в вищих навчальних закладах. Факультативні заняття, як альтернатива, не можуть замінити академічні заняття, про що говорять результати анкетування студентів. Дисципліна «Фізичне виховання» повинна входити до переліку обов'язкових навчальних занять протягом усього періоду навчання в університеті. Так як здоров'я студента є умовою для успішного навчання, що в результаті позначається на рівні його професійної діяльності

Ключові слова: фізичне виховання, студенти, аудиторні заняття, факультативні заняття.

Abstract

The method Thepaper submitted to review the problem of existence of physical education in universities. Elective classes as an alternative, can not replace academic lessons, as indicated by the results of a survey of students. The discipline "Physical Education" should be included in the list of mandatory training sessions during the training period in the amount of 4 hours per week. As the student health is a prerequisite for successful learning in higher education that the resulting impact on the level of his professional life.

Keywords: physical education, students, classroom training, extracurricular activities.

Вступ

Як відомо студентські роки характеризуються величезною інтелектуальною, фізичною й психічною напругою. Навчальне навантаження, жорсткий режим, низька рухова активність негативно впливають як на самопочутті, так і стан здоров'я в цілому. Це підтверджують і статистичні дані. Згідно із соціологічними дослідженнями Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту відхилення у стані здоров'я мають 90% студентів, 50% - відзначають незадовільний рівень фізичної підготовленості, 18% - не можуть займатися фізичними вправами через захворювання. Саме обов'язкові аудиторні заняття з фізичного виховання, передбачені навчальним планом, можуть компенсувати необхідну рухову активність. Сьогодні фізичне виховання у вищих навчальних закладах потребує суттєвої модернізації, оскільки існуюча система не дозволяє повною мірою задовольняти фізкультурно-спортивні інтереси і потреби в активній руховій діяльності студентів. Програма навчальної дисципліни «Фізичне виховання» повинна входити до блоку обов'язкових дисциплін, має передбачати безпосереднє залучення кожного студента до фізичної культури та спорту як найбільш впливових засобів зміцнення здоров'я. Але останні 3 роки ми спостерігаємо за тим, що дисципліна «Фізичне виховання» зникає із розкладів занять університетів або перетворюється на факультативи за бажанням, що приводить до масового скорочення фахівців галузі та закриття кафедр фізичного виховання.

Результати досліджень

Студентам було запропоновано анкетування, в якому вони мали дати відповіді, як впливають на самопочуття заняття фізичною культурою та про бажання відвідувати факультативні заняття. Стосовно першого питання, про позитивний чи негативний вплив на самопочуття занять фізичного виховання, більшість респондентів 111чол.(80%) наголошують на позитивному впливі занять, і лише 29 чол.(20%) впевнені в негативному впливі занять на їх самопочуття. Що стосується другого питання, про відвідування факультативних занять, студентам було запропоновано 3 варіанти відповіді: будуть відвідувати, інколи будуть відвідувати та не будуть відвідувати ніколи. 46 студентів(32%) відповіли про бажання відвідувати факультативні заняття, 24 студенти(18%) готові

час від часу бути присутніми на таких заняттях і найбільша частина студентів 70 чоловік (50%) не будуть відвідувати заняття ніколи, що говорить про низьку свідомість студентів. Тому програма навчальної дисципліни «Фізичне виховання» повинна входити до блоку обов'язкових дисциплін та має передбачати безпосереднє залучення кожного студента до фізичної культури та спорту як найбільш впливових засобів зміцнення здоров'я. Заняття фізичною культурою та спортом у значній мірі сприяють підготовці майбутніх інженерів до професійної діяльності. Здоров'я студентів, нарівні з їхньою соціальною зрілістю, становить необхідні умови для успішного навчання у вищому навчальному закладі, що в результаті позначається на рівні їхньої професійної придатності. На даний час переважна більшість ВНЗ залишила цю дисципліну тільки на старших курсах та скоротила в навчальних планах години на фізичне виховання до 2 год. на тиждень на користь інших дисциплін, посилюючи велике навантаження студентів.

Висновки

Фізичне виховання – єдина навчальна дисципліна в технічному ВНЗ, яка навчає студентів формувати, зберігати та зміцнювати своє здоров'я. Складання заліку з фізичного виховання має бути обов'язковим та передбачати врахування регулярного відвідування студентом спортивних секцій за вибором, а не спортивних нормативів, що не завжди позитивно сприймається студентами або взагалі не є можливим. Необхідно також враховувати участь студента в організації та проведенні спортивних змагань, наприклад, переможцям змагань зараховувати залік автоматично. Реорганізація викладання фізичного виховання у ВНЗ закладах потребує потужної матеріально-технічної бази, тому цікавою є ідея організації центрів студентського спорту у ВНЗ відповідно до ст. 14 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», але досить проблемною щодо їх фінансування. Скасування ж дисципліни «Фізичне виховання» у ВНЗ іде всупереч з реалізацією Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту України, яка спрямована на вирішення таких завдань, як формування у студентської молоді сталих традицій та мотивацій щодо фізичного виховання і масового спорту як важливого чинника забезпечення здорового способу життя; удосконалення форм залучення до регулярних та повноцінних занять фізичною культурою і спортом; сприяння поширенню клубної системи у сфері фізичної культури і спорту тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бобырева ,М. М. Совершенствование методики профессионально-прикладной физической подготовки студентов медицинских вузов: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. пед. наук: спец. 13. 00. 04 “Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры” / М. М. Бобырева. – Алматы, 2008. – 27 с
2. Червона, Л. М. Вплив сучасних соціокультурних тенденцій на процес модернізації системи освіти та на розумінні її якості / Л. М. Червона // Педагогічні традиції та інновації в сучасному освітньому просторі : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Мукачево, 28 квітня 2015 року)
3. Стасюк, В. Виховання спрямованості на формування здорового способу життя: проблема визначення / Василь Стасюк, Леонід Олейник // Валеологічна освіта в навчальних закладах України: стан, напрямки й перспективи розвитку : матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф. (Кіровоград, 21–23 травня 2015 року). – Кіровоград : КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – С. 158–163.
4. Олійник, О. М. Основні шляхи формування потреб молоді щодо спортивноорієнтованного фізичного виховання / О. М. Олійник, Д. Д. Ку-чма // Педагогіка і сучасні аспекти фізичного виховання : зб. наук. праць I Міжнар. наук.-практ. конф. (Краматорськ, 16–17 квітня 2015 року) : у 2 т. / за заг. ред. Ю. О. Долинного. – Краматорськ : ДДМА, 2015. – Т. 1. – С. 169–172
5. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 р. № 3808-XII (із змінами та доповн.) // Відом. Верхов. Ради України . – 1994. – №14. – Ст. 80.
6. Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту України : Указ Президента України від 28.09.2004 р. № 1148 //Офіц. вісн. України. – 2004. – № 39. – Ст. 2584.

Тихонова Світлана Володимирівна – старший викладач кафедри фізичного виховання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, tixonovsv68@gmail.com.

Tikhonova Svetlana V. - Senior Lecturer of the Department of Physical Education, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya, tixonovsv68@gmail.com.